

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे/ योग

परीक्षा : मे - २०१६

द्वितीय सत्र

विषय:- आधुनिक जगाचा इतिहास (१८७९ ते १९९१) (HC – 201)

दिनांक : २५/५/२०१६

गुण : ६०

वेळ : दु. २.०० ते. दु. ४.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

(१०)

- १) युरोप खंडातील ----- प्रदेश हा बाल्कन प्रदेश म्हणून ओळखला जाई.
 अ) पूर्व व आग्रेय
 ब) पूर्व व ईशान्य
 क) पश्चिम व नैऋत्य
 ड) पश्चिम व वायव्य
- २) पहिले महायुद्ध ----- साली सुरु झाले.
 अ) १८७९
 ब) १९०५
 क) १९१४
 ड) १९१९
- ३) १९१७ च्या क्रांतीनंतर रशियाला मित्र राष्ट्रांचा विरोध सहन करावा लागला. कारण ----.
 अ) पहिल्या महायुद्धामध्ये रशियाचा पराभव
 ब) मित्र राष्ट्रे भांडवलशाहीवादी होती.
 झाला.
 क) रशियाने जर्मनीशी युद्धबंदीचा करार केला.
 ड) रशियाने पहिल्या महायुद्धातून माघार घेतली.
- ४) फॅसिस्ट पक्षाची स्थापना कोणी केली?
 अ) मुसोलिनी
 ब) फ्रॅन्को
 क) हिटलर
 ड) स्टॉलिन
- ५) फ्रॅन्को हा ----- या देशाचा हुक्मशाहा होता.
 अ) जर्मनी
 ब) इटली
 क) स्पेन
 ड) रशिया
- ६) दुसरे महायुद्ध जर्मनीच्या ----- या देशावरील वरील आक्रमणाने सुरु झाले.
 अ) फ्रान्स
 ब) ऑस्ट्रिया
 क) झेकोस्लोव्हाकिया
 ड) पोलंड
- ७) संयुक्त राष्ट्रसंघटनेच्या सुरक्षा समितीचे पाच कायम सदस्य कोण?
 अ) इंग्लंड, फ्रान्स, जर्मनी, रशिया, जपान
 ब) इंग्लंड, फ्रान्स, अमेरिका, रशिया, जपान
 क) इंग्लंड, फ्रान्स, रशिया, जपान, चीन
 ड) इंग्लंड, फ्रान्स, रशिया, अमेरिका, चीन
- ८) भारत कधी स्वतंत्र झाला?
 अ) १८५७
 ब) १९४२
 क) १९४७
 ड) १९४९
- ९) सुवेद्ध कालव्याच्या राष्ट्रीयीकरणाची समस्या कोणत्या आफ्रिकी देशाशी निगडीत होती ?
 अ) केनिया
 ब) दक्षिण आफ्रिका
 क) इजिप्त
 ड) नाजेरिया
- १०) शीतयुद्ध हा ----- यांच्यातील संघर्ष होता.
 अ) भारत व पाकिस्तान
 ब) रशिया व चीन
 क) अमेरिका व जपान
 ड) रशिया व अमेरिका

- प्र.२ पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतीही तीन) (३०)
- १) पहिल्या महायुद्धाचे परिणाम सविस्तर लिहा.
 - २) रशियन क्रांतीचे परिणाम लिहा.
 - ३) दुस-या महायुद्धाचे परिणाम लिहा.
 - ४) संयुक्त राष्ट्रसंघटनेच्या रचनेचे वर्णन करा.
 - ५) शीतयुद्धाच्या विविध अवस्थांचे वर्णन करा.

- प्र.३ पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतीही दोन) (१०)
- १) पहिल्या महायुद्धाची कोणतीही दोन कारणे द्या.
 - २) दुस-या महायुद्धातील घटनांचे वर्णन करा.
 - ३) चीनमधील राष्ट्रवादाचा थोडक्यात आढावा घ्या.
 - ४) आफ्रिकेतील राष्ट्रवादाच्या उदयाची कारणे लिहा.

- प्र.४ टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)
- १) रशियन क्रांतीचे टप्पे
 - २) जर्मनीतील हुकूमशाही
 - ३) जपानमधील राष्ट्रवाद
 - ४) शीतयुद्धाचा शेवट

Translation in English

Sub: History of Modern World (Renaissance to 1871 to 1991) (HC - 201)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
- 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.

- Q.1. Fill in the blanks with the correct option. (10)**
- 1) ----- part of Europe was known as Balkan territory.
 a) East and south east b) East and north east
 c) West and south west d) West and north west
 - 2) World War I started in -----.
 a) 1871 b) 1905
 c) 1914 d) 1919
 - 3) Allies opposed Russia after outbreak of the 1917 Revolution because -----.
 a) Russia was defeated in the 1st World War b) Allied nations were capitalists
 c) Russia signed 'seize fire' pact with Germany d) Russia withdrew from the 1st World War
 - 4) Fascist party was organized by -----.
 a) Mussolini b) Franco
 c) Hitler d) Stalin
 - 5) Franco was the dictator of ----- .
 a) Germany b) Italy
 c) Spain d) Russia

Q.2. Answer the following questions in detail. (Any Three) (30)

- 1) Write in detail consequences of First World War.
 - 2) Write consequences of the Russian Revolution.
 - 3) Write consequences of the Second World War.
 - 4) Describe the structure of United Nations' Organisation (UNO).
 - 5) Describe the various stages of Cold War.

Q.3. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 1) Give any two causes of the First World War.
 - 2) Describe the course of the Second World War.
 - 3) Take a brief review of the nationalism in China.
 - 4) Write the causes of rise of nationalism in Africa.

Q.4. Write short notes. (Any Two) (10)

- 1) Phases of the Russian Revolution
 - 2) Dictatorship in Germany
 - 3) Nationalism in Japan
 - 4) End of Cold War